

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

12 באוקטובר 2015

956

כ"ט בתשרי התשע"ו

עמוד

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 163), התשע"ו-2015 64

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 163), התשע"ו-2015

תיקון סעיף 2א¹. בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995¹, בסעיף 2א –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) אחרי פסקה (3) יבוא:

"(א3) מי שבידו אשרה ורישיון לפי תקנה 5א לתקנות הכניסה²;

(ב) אחרי פסקה (5) יבוא:

"(6) מי שבידו רישיון כאמור בסעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל³;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (1)(ב) המוצעת

סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל קובע כי שר הפנים רשאי להעניק "רישיון זמני לישיבת ביקור למי שנמצא בישראל בלי רישיון ישיבה וניתן עליו צו הרחקה – עד ליציאתו מישראל או הרחקתו ממנה". סוג רישיון זה, בשל אופיו הזמני, לא נכלל ברשימת האשרות המנויה בסעיף 2א לחוק הביטוח הלאומי; ביסוס תושבות מחייב שהות ממושכת בישראל, ולכן לא היה צורך בחוקה שבחוק הביטוח הלאומי לעניין זה.

בפועל, שר הפנים עושה שימוש בסמכותו האמורה להענקת רישיון לפי סעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל גם במקרים שבהם ברור כי השהות בישראל תהיה ממושכת ביותר. כך למשל, במקרה של מסתננים שנכנסו לישראל שלא כדין ונכלאו, אך לא ניתן להשיבם לארצות מוצאם מסיבות שונות (למשל אם מדובר במסתננים ממדינות אויב). יובהר, כי אין המדובר במי שזכאי להיות מוכר כ"פליט" ממדינתו, בהתאם לדין הבינלאומי, שכן אלה מקבלים אשרה לישיבת ארעי בישראל.

לפי הערכה של רשות האוכלוסין וההגירה, מדובר באוכלוסיית מסתננים שהוהים כעת בישראל המונה כיום כ־45,700 אנשים (נכון ליום י"ג בסיוון התשע"ה 31 במאי 2015).

למען הסר ספק וכדי למנוע אפשרות של ביטוס מעמדם של המסתננים או המשקיעים כאמור כתושבי ישראל, הן לעניין חוק הביטוח הלאומי והן לעניין חוק ביטוח בריאות ממלכתי, מהסיבה שסוג הרישיונות שניתנו להם לא הוחרג כאמור מהאשרות ורישיונות הישיבה המנויים בסעיף 2א לחוק הביטוח הלאומי, מוצע לתקן את הוראותיו ולהוסיף בו את האשרות האמורות.

כללי סעיף 2א לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995 (להלן – החוק), קובע מי לא ייחשב תושב לעניין חוק הביטוח הלאומי, לפי סוג האשרה שקיבל. הסעיף האמור מתייחס, בין השאר, למי ששוהה בישראל שלא כדין, ולמי שנכנס באשרה שעניינה עבודה (ולא מתוך כוונה להישאר שהות של קבע).

סעיף 2א לחוק חל גם לעניין הוראות חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994 (להלן – חוק ביטוח בריאות ממלכתי) מכוח ההגדרה של "תושב" שבסעיף 2 לחוק האמור.

מוצע לתקן את סעיף 2א לחוק ולהוסיף לרשימת האשרות אשר המחזיק בהן לא נחשב תושב לעניין חוק הביטוח הלאומי, שתי אוכלוסיות נוספות:

1. משקיעים ועובדים מומחים חיוניים מטעמם שהם אזרחי ארצות הברית, לרבות בני משפחותיהם, שנושאים אשרה או רישיון ישיבה זמניים בישראל;

2. בעלי "רישיון זמני" כאמור בסעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן – חוק הכניסה לישראל).

הכול כפי שיפורט להלן.

סעיף 1 לפסקה (1)(א) המוצעת

מוצע לקבוע, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 1528, מיום כ"ח באדר ב' התשע"ד (30 במרס 2014) כי משקיעים ועובדים מומחים חיוניים מטעמם שיש להם ידע חיוני וייחודי ברמה גבוהה, שהם אזרחי ארצות הברית, לרבות בני משפחותיהם, שקיבלו אשרה ורישיון לישיבת ביקור למשקיע לפי סעיף 5א לתקנות הכניסה לישראל, התשל"ד-1974, לא ייחשבו תושבי ישראל לעניין גמלאות הביטוח הלאומי ולעניין חוק ביטוח בריאות ממלכתי.

¹ ס"ח התשנ"ה, עמ' 207; התשע"ה, עמ' 137.

² ק"ת התשל"ה, עמ' 1517.

³ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

- (2) בסעיף קטן (ג), במקום "בסעיף קטן (ב)(3) עד (5)" יבוא "בסעיף קטן (ב)(3) עד (6)".
2. תחילתו של חוק זה ב־1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן – יום התחילה) והוא יחול על תחילה ותחילה גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (2) המוצעת

בהמשך לתיקון המוצע לעניין פסקה (6) לסעיף 2א(ב) לחוק לגבי אוכלוסיית המסתננים המחזיקים ברישיון כאמור בסעיף 2(א)(5) לחוק הכניסה לישראל אשר לא ייחשבו לתושבים לעניין החוק, מוצע לתקן גם את סעיף 2א(ג) לחוק, כך שגם את מי שאינו אזרח ישראלי ובידו רישיון לישיבה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל ושאינו מנוי בסעיף קטן (ב)(6), שהתגורר בישראל, בשנה שתחילתה

ביום מתן האשרה והרישיון האמורים בסעיפים קטנים ב(3) עד (6), פחות מ־183 ימים, לא יראו בשנה האמורה כתושב לעניין החוק.

סעיף 2 מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק המוצע תהיה ב־1 בחודש שלאחר פרסומו (להלן – יום התחילה) והוא יחול על גמלאות המשתלמות בעד יום התחילה ואילך.

